

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Sveikatos apsaugos ministerijai

2022-04-   Nr.
Į 2022-04-04   Nr. 10-1619

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija išnagrinėjo išvads pateiktus Respublikos farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektas), ir teikia toliau nurodytus pasiūlymus.

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta bendra nuostata, kad Vyriausybės nustatyta tvarka yra padengiamos paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemonės, skiriamas senatvės pensijos amžių sukakusiems arba Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatyme nurodytiems neįgaliesiems asmenims, jei jų šiame įstatyme nustatytų vertinamų pajamų suma sudaro mažiau kaip 100 procentų minimalių vartojimo poreikių dydžio (2022 m. – 267 euro), arba 75 metų ir vyresniems asmenims. Teikiamu Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad ši paciento priemoka dengiama tik už kompensuojamąjį vaistinį preparatą ar kompensuojamąją medicinos pagalbos priemonę, už kuriuos paciento priemoka Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne ar Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainyne yra mažiausia.

Siūlome apsprastyti, ar nebūtų tikslinga numatyti, kad už kompensuojamąjį vaistą ar medicinos pagalbos priemonę, už kuriuos paciento priemoka kainynuose yra mažiausia, paciento priemoka būtų dengiama asmenims nuo 65 metų, taip pat ir neįgaliesiems, kuriems Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka yra nustatytas neįgalumo lygis, darbingumo lygis, specialiųjų poreikių lygis, nevertinant šių asmenų gaunamų pajamų, nes šioms asmenų grupėms egzistuoja didesnė tikimybė patekti į skurdo riziką, taip pat atsižvelgiant į kitus ekonominės situacijos faktorius.

Pagal Lietuvos statistikos departamento 2020 metų apskaičiuotus skurdo rizikos lygio rodiklius (pateikiamus pagal amžiaus grupes, namų ūkio sudėtį, ekonominio aktyvumo statusą ir kt.) ir analizuojant šių rodiklių kaitą 2017–2020 m. matyti, kad didžiausias skurdo rizikos lygis stebimas būtent tarp šių asmenų grupių:

- senatvės pensininkų (skurdo rizikos lygis padidėjo 4,4 proc. punkto ir 2020 m. sudarė 39,5 proc., o ES 27 vidurkis 2020 m. buvo 17,3 proc. Vidutinė senatvės pensija Lietuvoje 2020 m. buvo 377 Eur ir sudarė 87,7 proc. skurdo rizikos ribos);
- vienišų asmenų (padidėjo 0,5 proc. punkto (2020 m. – 46,8 proc., 2019 m. – 46,3 proc.);
- asmenų su negalia (padidėjo 0,7 proc. punkto (2020 m. – 32 proc., 2019 m. – 31,3 proc. Pažymėtina, kad 2019 m. ES 27 asmenų su negalia skurdo rizikos vidurkis – 21,1 proc.)

Papildomai informuojame, kad 2021 m. Lietuvoje buvo 221 tūkst. asmenų su negalia (iš jų apie 70 tūkst. yra sukakę senatvės pensijos amžių, 15 tūkst. vaikai, dirbančių darbingo amžiaus asmenų - tik 45 tūkst.), senatvės pensijos amžių sukakusių asmenų – 559 tūkst.

Pastebėtina, kad Lygių galimybių kontrolieriaus 2021 metų ataskaitoje pažymima, kad dėl energetinių išteklių kainų šuolio, Covid-19 pandemijos suvaldymo priemonių taikymo bei pačios pandemijos padarinių šalies ekonomikai ir darbo rinkai bei kitų veiksnių Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje ženkliai padaugėjo kreipimųsi dėl socialiai remtinų, negalią turinčių bei vyresnio amžiaus asmenų nepalankios finansinės padėties. Atkreiptinas dėmesys, jog dėl pensijų apskaičiavimo bei pačių pensijų ir kitų socialinių išmokų indeksavimo tvarkų itin dažnai kreipėsi negalią turintys asmenys, kuriems skurdo rizikos grėsmė šiuo metu yra ypač padidėjusi.

Pažymėtina ir tai, kad prasidėjus Rusijos karinei invazijai į Ukrainą prekių ir paslaugų kainų augimas Lietuvoje, kaip ir visoje Europos Sąjungoje, viršija įprastas vidutinės infliacijos reikšmes. Lietuvos banko duomenimis pagal konvencinį scenarijų 2022 metais vidutinė metinė infliacija pagal suderintą vartotojų kainų indeksą bus 10,5 proc., kai 2021 m. gruodį buvo tik 4,5 proc. Atsižvelgiant į tai, svarstytinės papildomos tikslinės priemonės (tame tarpe, galimai ir tikslinės grupės asmenų, kuriems dengiama paciento priemoka už kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemones, išplėtimas) neįgaliųjų ir senyvų asmenų pakankamoms pajamoms užtikrinti.

Viceministrė

Justina Jakštienė